

ZGODNJA DANIČKA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na cel pol let in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt let 1 gl. 20 kr. V tiskarnici spreje manu za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za ¼ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 12. kimovca 1890.

List 37.

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

III. Edinost prave vere.

1.

Terditi, da časti Boga vsaka vera, ktera je na svetu, je terpnost, katero je nevera izvalila, nesramnost odgojila, pamet pa zapodila. Kakor je le en Bog, tako je le ena vera: ona edina je sposobna najvišje bitje častiti.

2.

Vera, ktera dopušča vse druge, ni vera, temuče oskruna bogočastja, ker dela iz Boga malika, zadovoljnega s kterimkoli češčenjem. Kaj! pogan, kteri več bogov moli: jud, kristjan, mahomedan, ki le enega molijo: kristjan, kteri Mahomeda zametuje kot ukanljivca: mahomedan, kteri ga časti najvišega preroka: jud, kteri je Kristusa križal kot bogopreklinjaveca: kristjan, kteri ga priznava po prerokih napovedanega in od narodov pričakovanega Zveličarja: bogovec (deist), kteri tají razodenje božje: jud, kristjan, mahomedan, kteri v razodenje verjejo: kristjan, kteri moli Jezusa Kristusa, kot Sina Božjega, enega bistva z Očetom: socinijan, kteri ga dela stvarjenca: vsebogovec, kteremu je vsa stvar bog; framason, kteremu ni mar ne Bog ne vera: kaj, vsi ti bi skazovali Bogu čast in še jednako všečno? Proč s tim pregroznim bogokletstvom! Najvišje bitje odpušča rado nedolžne zmote, odobravati pa jih ne more in ne v čast si šteti češčenja, ki je zoperno njegovem bistvu.

3.

Verska terpnost je za surovo nevedno ljudstvo kalni vir samih vraž; tisti pa, kteri neko-

liko doslednje mislijo, spoznajo, da je taka terpnost pogreb vse vere. Pamet pravi vsota, kteri jo slušajo, da bi tako bogočastje bilo sleparsko in sramotno za najpopolnejše bitje, kakoršno je Bog.

4.

Zagovorniki te terpnosti jo zastonj pripodablajo ljubeznjivi zmernosti. Po pravem je slepa ljubezen, grozovita prizanesljivost, lažljiv mir. Kajti vera ni sostava, ni modroslovje, katero kdo zamenja po svoje, temuče je glavna dolžnost. Resnica je samo ena: je sveta. Kdor resnice ne spoštuje, je nevrednež, bodi si na videz sam poštenjak. Tedaj gorjé mu, kdor je sam kriv, da nima prave vere!

5.

Da je poganski Rim sredi svojih zmag pri sebi vstanovil versko terpnost: da je zmagavec svetá vsega svetá vere*) sprejel in v slovečem vsebožišči (Panteonu) razpostavil vse bogove, reci bolj prav malike, laške, gerške, egiptovske in vseh drugih ljudstev, ter le edinoprave vere ni terpel, temu se ni tako čuditi, kakor če zdaj učen in izobražen človek nima prave vere. Naravno je, da se vraža z vražo strinja, zmota z zmoto, kakor tema s temo; pa da bi prava vera odobravalala vse druge, to ne gre nikoli, nikjer, nikakor ne! Resnica je na veke bistvena sovražnica laži.

(Dalje nasl.)

*) „Cum paene omnibus dominaretur gentibus, omnium gentium serviebat erroribus; et magnam sibi videbatur assumpsisse religioem, quia nullam respuebat falsitatem.“ (S. Leo magn. Serm. 1. nat. Petri et Pauli.)

Neka delavska družba v Siriji.

(Konec.)

Svetnike odgojevati, to je bil namen Fiorovičeve družbe. Ali je spolnila in spolnuje svoj namen? Da, z Božjo pomočjo. Hodil je vstanovitelj po bejrških ulicah in terjih, ter zverševal: „Compelle intrare — Sili jih, da pristopajo“ — na svoj način. Na njegov klic napolnili so ubogi in slabotni, slepi in hromovi (v dušnem in pogosto tudi v telesnem smislu) prihajali v hišo Gospodovo. Z Božjo pomočjo postali so bogati, razsvitljeni, poživljevani, in tudi ozdravljeni. Spreobračali so se kar v množicah. In sedaj ni mogoče več šteti verlih kristijanov, ki so postali iz teh delavcev; sedaj ni več mogoče šteti duš svetnikov, ki se skrivajo v cunjah uboštva in siromaštva. Premnogo jih je že doseglo svoj namen, večno zveličanje, drugi živé še mirno v svojem uboštvu in trdnó upajo v boljše življenje.

Šla sva s P. Fiorovičem svoj dan po neki bejrški cesti. Kar se ustavi pred nama prav orjašk mož. Bil je slep in le počasi se je s palico naprej pomikal; vendar je spoznal svojega očeta po hoji.

„Abuna!“ zaklical je in iskal patrovo roko, da jo poljubi.

„Ali bi radi vedeli dogodbo življenja tega nesrečnika?“ dejal mi je pater Fiorovič. „Lahko vam jo povem z malo besedami. Ta verli mož se je že nad šestnajst let vsak teden pri meni spovedal. Neki dan pa, ne da bi bil poprej kaj bolan, je nagloma oslepil. Očem se ni prav čisto nič poznalo. Družino ima, pa nič premoženja ne, v najboljši dobi, štirideset let star je, slep in dostikrat mora iti spat, ne da bi bil prej snedel košček kruha..... Ali mi bodete vejjeli? Niti v dnu svojega serca ni ta mož nikdar inermral proti Božji previdnosti..... Ni tega tudi nikdar mislil, da bi dejal: „Moj Bog! zakaj si me dopustil v to stanje?“ dasiravno bi se temu v njegovih razmerah ne bilo odveč čuditi. Tega ne; poterpežljivo, da, smel bi reči, veselo prenaša svoje terpljenje, kot resničen svetnik in drugi Tobija.

Povem naj še drugi primér vstrajnosti v dobrem. Neki kristjan na Libanu, tat perve verste, je bil nekđaj pri eksercijah in spreobernal se je popolnoma.

Kot pokoro za storjene tatvine si je naložil, vsako noč stati na straži v tisti pokrajini, kjer je izverševal nekđaj svoja največja hudodelstva. In v resnici je to delal vsako noč skozi dvajset let in varoval deželo napadov družinških roparjev, katerih vasí so blizo tam. Zjutraj je malo spal, potem pa celi dan preklečal v cerkvi. Hranil se je samo s kruhom, katerega je prosjačil od hiše do hiše. Umerl je v glasu velike svetosti.

Tudi naše evropejske godbe ne smemo pozabiti, ki šteje 20 izurjenih muzikantov, kateri pa delajo tak hrum in vrišč, kakor da bi jih bilo na stotine. Prej smo imeli arabsko godbo, to je, piščal, ročni boben, tamburin, zvence trikotnike in veliki boben..... Sedaj sem odpravil to čudovito godbo, ki pa ima vendar na naše dobroserčne Jutrovce velik vpljiv. Samo pri procesijah služi nam še. Zato je pa takrat toliko večji hrup!

Godba spremlja vsako nedeljo cerkveno petje. To je jako vzvišena melodija, katere takt je vedno hitreji in hitreji, dokler se hipoma ne preterga.

Potem blagoslovi duhoven s podobo žalostne Matere Božje zbrano množico. V arabskem jeziku poje to slovesno formulo: „Na priprošnje žalostne Matere Božje naj vas blagoslovi (Allah) Bog oče!“

In množica odgovarja: „Amín!“

„In Sin!“ — „Amín!“ — „In sveti Duh!“ — „Amín!“

V tem obredu, v tej godbi in petji je nekaj tako ginljivega, da silijo človeku nehoté solzé v oči.

* * *

Gotovo ste se vprašali, od kod dobiva pater Fijorovič sredstva, kajti treba je šteti vsako leto marsikak tisočak (frankov). To je skrivnost patra Fijoroviča in Božje previdnosti. Kongreganisti (družbeniki) ne morejo skoro ničesar dati, ker so sami vsi ubogi in podpore potrebni. Moral je tedaj stezati roke do bogatih bejrških katoličanov, med katerimi je vstanovil poseben odbor za podporo. Toda, škoda, pri nas nima nihče mnogo premoženja; če ga pa ima, skopari svojo imovino bolj kot je treba.

Hvala Bogú, kerščanska ljubezen izumi marsikaj. Apostelj delavcev in ubozih našel je sredstvo; on zbira miloščino po malem povsod: na Francoskem, v Belgiji, na Španjskem. Svojim dobrotnikom pošilja relikvije in reči iz svete dežele; tako se miloščina precej množi. In do sedaj je še vedno zmogel stroške.

Toda, ah! mi dobro vemo, kako kervaví pogosto njegovo dobro sercé, kadar je primoran odklanjati prošnje v največji potrebi. Z več denarjem bi njegova gorečnost še mnogo več dobrega napravila.

* * *

Še jedenkrat ponovimo, da sad, katerega je ta kongregacija obrodila, je zelo tolažljiv. Njena delavnost se je v 25 letih razširila čez celo Sirijo. Kerščanski duh ima celó do mohamedancev toliko moč, da so katoliške cerkve prazniki in nedelje občni prazniki. Vse kupčevanje miruje; turška sodišča so zaperta; tergi in nasipi ob pristanu so prazni; isto-tako tudi pisarne in skladišča. Zato pa so katoliške cerkve prenapolnjevane z verniki. Vseučilišna cerkev od 5ih zjutraj pa do 5ih zvečer nikoli ni prazna. To je Gospodov dan, dan počitka in mirú. Jezus Kristus vlada in zmaga povsod. O da bi povsod vsaj ob nedeljah in praznikih tako vladal! In zakaj bi se ne dalo drugé to doseči, če je bilo mogoče v Bejrut-u v Siriji?

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Petindvajsetletnica v Gorjah dne 18. in 19. avgusta. V starem zakonu je Bog zavoljo levitov dal postavo, da naj od 25. leta naprej služijo v šotoru zaveze; ko bodo dopolnili 50. leto svoje starosti, naj pa jenjajo služiti. (IV. Moz. 8, 24. in 25.) — Enako stopajo v novem zakonu mladenči navadno v 24. ali 25. letu v duhovski stan; ali le malokđaj se dá duhovnu dandanes butara duhovske službe, ki morebiti ni nič manj težavna, kot kdaj levitovska, s 50. letom odložiti in v pokoj stopiti, ampak zavoljo pomanj-

kanja duhovnov je treba še naprej nositi to butaro, navadno do smerti.*) Če pa duhovnom nove zaveze tudi ni dano čez 25 let duhovske službe v pokoj stopiti; je vendar prav in primerno, da se duhovni tovariši po preteku celega četrstoletja skupaj zberó, skupno Bogu hvalo pojó za vse v tem času prejete dobrote, da obhajajo 25letnico svojega mašništva.

Taka 25letnica veršila se je letos v Gorjah 18. in 19. avgusta. Od 22 duhovnih sošolcev sošla se je komaj še polovica. Bili so namreč zbrani sledeči gospodje: 1. Ažman Janez, župnik v Gorjah; 2. Bergant Lovro, župnik v Logatcu; 3. Jereb Matevž, župnik v Šent-janžu na Dolenjskem; 4. Matija Kadunec, župnijski opravitelj v Preloki; 5. Klun Karol, kanonik stoljne ljubljanske cerkve, državni in deželni poslanec; 6. Mogulič Miha, župnik v Stillfriedu pri Dunaju; 7. Pavlič Damijan, župnik v Kostanjevici; 8. Štrukelj Frančišek, duhovni pastir na Šmarni gori. Tem v Ljubljani posvečenim pridružili so se še trije sošolci, ki so sicer v Ljubljani latinske šole izdelali, pa so bili sicer v Terstu posvečeni, namreč: 10. Monsignor Legat Janez, gimnazijski katehet in vodja v deškem semenišču v Terstu; 10. Notar Anton, ekspozit v Plavljah pri Terstu in 11. Varl Janez, kaplan pri novem sv. Antonu v Terstu.

Ravno toliko tovarišev pa se je še pogrešalo. Sedem jih je smert pobrala. In ravno za te ranjce sošolce skupno moliti in ss. maše zanje darovati, bil je tudi poglavitni namen te 25letnice obhajali smo jo v Gorjah. Kako se je veršila naj stoji popisano v Danici našim potomcem v spomin.

Dne 18. avgusta pripeljali so se duhovni jublanti s popoldanskim vlakom v Lesce. Podpisani jih je sprejel in prijateljsko pozdravil. V Gorje dospeli smo malo pred tretjo uro. Vasi, skozi ktere smo se peljali, so bile okinčane z mlaji in slavoloki. Došle goste pozdravljalo je vbrano zvonjenje farne cerkve in njene podružnice v Sp. Gorjah. Vmes pa se je razlegal mogočni strel z bližnjega hriba. Po kratkem oddihleji v farovžu podali smo se v praznično opravljeno farno cerkev, kjer smo imeli pete večernice za ranjce duhovne tovariše. Potem je g. kanonik Klun, spremljan od vsih sošolcev, blagoslovil novo pridelano pokopališče po predpisanem obredu. In s tem je bila cerkvena slovesnost tega dneva končana.

Pri skupni večerji pozdravil je podpisani kot hišni gospodar zbrane sošolce, katerih se nekteri od dobe posvečevanja več videli niso, s primerno napičnico. Potem pa se je spominjal ranjcih sošolcev v daljšem govoru, ki naj kot majhen spominek prerano umerlih, po večem tukaj sledi:

So pa po versti, kakor jih je smert pobirala, ti-le:

1. Lotrič Matevž, presbiter, umerl dobra dva mesca po svoji novi maši v domačem kraju Železnikih 15. oktobra 1864. V začetku oktobra šel je nekega dne v Dražgoše maševat. Po stermem hribu se je ves pregrel in tako pregret je precej v merzlo cerkev šel in s tem vročinsko bolezen si nakopal. Domu pridši se je vlegel in ni več vstal. Kakor je bil v šolah vedno prvi, je prvi tudi v

večnost šel kot četrtoletniki. Bil je ljubljenec svojih predstojnikov, pa tudi nas sošolcev, ki so večidel vsi prišli k njegovemu pogrebu iz Ljubljane v Železnike. Ranjki odlikoval se je tudi kot pesnik in pisatelj. Velike nade smo vsi vanj stavili: ali Bog ga je hitel odvzeti iz solzne doline in če tudi je kmalo svoj tek dokončal, je vendar veliko let spolnil po besedah modrega Siraha, ktere je pridigar gosp. Karol Heidrich pri pogrebu s polno pravico nanj obernal.

2. Drugemu duhovnemu sošolcu je mertvaški zvon v Radoljici (27. aprila 1866) zapel. Bil je ta Ažman Jožef, ondotni faran, rojen na Lancovem. Občudovali smo ranjcega zavoljo njegovega dobrega spomina in imenovali smo ga živ šematizem. Vse duhovne je na pamet znal in njih službe in starost in druge okoliščine. Malokdaj da bi se bil za kako leto zmotil. Imel je tudi izversten humor (mušnost), s katerim nas je mnogokrat kratkočasil. Razne gorice in narečja kranjskih prebivalcev je natančno posnemal in oponašal: tako posebno Kropečane, Železnikarje, Poljance, Ločane, Ribničane, Hince.

Od mladosti že nekoliko k jetiki nagnjen, se je gredé od Kramarjeve nove maše (mesca avgusta 1864) v Čemšeniku v velikem dežji močno prehladil in od takrat ni bil več zdrav. Posvečen je bil sicer z nami vred, ali na kako duhovno službo ni bil postavljen. Deržal se je v Radoljici, pri ondotnem dekanu gosp. Šimnu Vovku, in hodil je kaka dva mesca ob nedeljah in praznikih maševat in pridigovat v Lesce, ki so bile takrat ravno prazne. Ko pa je listje jelo z dreves padati, se je tudi on ulegel in pomladi, ko se je prvo zelenje pokazalo, je tudi on dozorel za večnost. Spremila sta ga k večnemu počitku dva sošolca: Janez Kramar, takrat kaplan v Gradu, in Karol Klun, takrat kaplan v Gorjah.

3. Tretji na versti bil je Jalen Šimen, ekspozit v Šentpetru na Notranjskem. Dasi ravno naj večji in na videz naj terdnejši med sošolci, je vendar po malem vedno bolehal, in ker s prvega ni pazil, temveč zanašal se na svojo močno naravo in preveč si upal, izcimila se je bolezen, ktere se več znebiti ni mogel. Prišel je v Kranj na očetov dom zdraviti se; ali najdel je le smert, ki ga je 25. junija 1876 prestavila v boljšo domovino. Za pogrebom smo mu šli trije sošolci: Kramar iz Breznice, Šoklič iz Šmartina, in jest iz Dovjega.

Odkar smo g. Jalena zagreblj, je smert našim verstam 10 let prizanašala. A toliko huje se je znosila leta 1886. Uzela nam je namreč tistega leta kar tri sošolce; ti so:

4. Gorenjec Lavoslav, župnik v Adlešičah, ki je umerl 19. febr. Kot pisatelj z imenom Podgoričan, si je častno mesto pridobil v našem slovtvu. Dasi je le bolj iz češkega in poljskega predstavljal, je vendar njegova pisava izgledna, kar čistost in gladkoto zadeva. — Le škoda, da si ni vselej pravih, našemu ljudstvu primernih predmetov za prelaganje izbral. — Ni pa tukaj mesto, kjer bi se o ranjcega pisateljski veljavi razgovarjali; mi se ga velikoveč kot dragega sošolca spominjamo in spoznati moramo, da je bil krotka in poterpežljiva duša. Kaj žalega nikomur ni rekel ali storil: raje je sam poterpel. Ta jančja narava ga je spremljala tudi po duhovnih službah in povsod ga ljudem prikupovala. Po telesu bil je nenavadno podpert. To pa je bilo

*) Po naših krajih, ako moškega kaj posebnega ne zadene, se čeni, da pri 50 letih je še nekako poseono v močni dobi in mož delavnosti in značaja v vsakem oziru. Na Jutrovem je to iz raznih vzrokov utegnilo drugač biti.

pripisovati njegovi krotki naravi, pa tudi vednemu sedenju, ker je ves prosti čas, kar mu ga je ostajalo čez stanovske dolžnosti, pri pisanju presedel. Gorenjca ni bilo z lepo zunaj videti; toliko bolj gotovo pa si ga našel pri pisanju. Ravno to življenje pa mu je nakopalo bolezen in smert. Dobil je vodenico, ki ga je par let hudo mučila; ali terpel je voljno, in dokler je le mogel, je do zadnjega pisal. Še le smert mu je pero iz rok uzela. Za pogrebom mu je šel izmed sošolcev edini g. Kadunc.

5. Kmalo za njim šel je v večnost Cirar Frančišek, rojen Ljubljčan. Umerl je na Dunaju v bolnišnici usmiljenih bratov dne 27. marcija. Služil je kot kaplan v Kranjski gori, v Gorjah, kot vikar v Novem mestu in pozneje zopet nekoliko časa kot kaplan v Naklem. Dalj časa bil je domač učitelj pri družini kneza Windischgrätz-a v Gradu in je tisti čas obiskoval tudi graško vseučilišče. Pozneje je tudi na Dunaju iz enakega namena hodil v visoke šole. Ali do doktorata vendar ni došel. Nekoliko bolehnost, nekoliko pa tudi pomanjkanje ga je oviralo pri tem početju. — Pa tudi sicer mu bivanje v velikih mestih ni bilo v korist. Zgubil je nekako veselje do duhovskega pastirstva; zato mu služba v Naklem, kamor so ga za kaplana postavili, ni vgapjala. Popustil je kmalo (tudi zaradi bolezn) to kaplanijo in šel zopet na Dunaj, kjer ga je smert rešila daljnih skušnj in skerbi. Umerl pa je lepo z Bogom spravljen kot kristjan in katoliški duhoven. Za njegovim pogrebom ni šel noben sošolec, pa kako tudi, saj je sošolec g. Klun, ki je bil takrat pri državnem zboru na Dunaju o njegovi smerti še le zvedel, ko je bil že pokopan!

6. Nekaj dni pred praznikom vsih Svetnikov, 27. oktobra t. l. pobrala nam je nemila smert prebdegega sošolca g. Kramar Janeza, župnika na Breznici. Če kateri izmed nas, potem je gotovo on bil za duhovna kakor ustvarjen. Imel je vsestransko sposobnost, pa tudi veliko veselje do duhovskega staná. Zato je pa tudi povsod izgledno deloval, kamor so ga poslali v službo, in je povsod zapustil sled gorečega svojega delovanja in naj boljši spomin. Bil je ranjki kaplan v Gradu, potem tukaj v Gorjah, pozneje pri sv. Petru v Ljubljani; nekoliko časa, o boleznj ranj. Huberja, je oskerboval župnijo v rojstnem kraju v Čemšeniku, in ko je še par lét v Cerkljah na Gorenjskem služil kot kaplan, dobil je l. 1875 farno Brezniško, ktero je čez 11 let vodil kot skerben duhovni pastir. Prelep marmornat veliki oltar in z bakrom pokriti zvonik farne cerkve bota pričala o njegovi gorečnosti še poznim rodom. Bila ga je sama gostoljubnost, zato o svoji smerti tudi ni kaj zapustil, in če je ranjki Gorenjec prosti čas s pisanjem presedel, pa nasprotno Kramar kar sedeti ni mogel; je hodil na lov, ali vozil se k prijateljem, kolikor mu je le čas pripustil. Pa ravno to dvoje, kakor se zdi, mu je pripomoglo k zgodnji smerti. Na lovu se je večkrat prehladil, pa tudi pri vožnji večkrat se ponesrečil, in to posebno hudo leto pred smertjo, ko se je tovariš mu baron Marenci do smerti pobil, on sam pa silno pretresel in roko si zlomil. Okreval je sicer od tega padca, ali hirati je jel za želodečno boleznijo in persno vodenico, ki ste mu slednjič tudi smert zadali. Pri njegovem pogrebu sva bila nazoča z ranjkim g. Šokličem. Po pogrebu ga prašam: Blaž, kaj misliš, kdo izmed nas pride zdaj prvi na versto?

Kdo bi si bil mislil, da bo on prvi šel za Kramarjem?

7. Lansko leto namreč: 15. dne julija zbralo se nas je v Škofji Loki petero sošolcev (Klun, Bergant, Jereb, Pavlič in jest), da smo spremili druzega sošolca Šoklič Blaža, ondotnega mestnega župnika, k večnemu počitku na pokopališče v Staro Loko. — Ranjki je veliko storil za lepoto mestne farne cerkve; bil je tudi značajan mož, ki je vsako reč dobro premislil, potem pa tudi neustrašeno in stanovitno izpeljal. V priznanje njegovih zaslug imenoval ga je škof Pogačar duhovnega svetovalca. Tudi je bil ranjki dadeč znan kot izversten pevec in dober pridigar. Menda se je celo preveč stanovanja deržal. Dasiravno blizo železnice, kot kaplan v Šmartinem pri Kranji, 4 leta ni bil nobenkrate v Ljubljani. Morebiti mu tudi močno pušenje (kadenje) ni koristilo. Loti se ga huda jetika, ki ga je v kratkem času ugonobila. Sam ni mislil, da bo tako hitro po njem. Lansko pomlad, mesca majnika, ko sem ga zadnjikrat obiskal, se mu je bolezen že precej poznala. Vendar je bil dobre volje in sva se razgovarjala tudi o naši bližajoči se 25letnici. Takrat mi je rekel: Da bi bil ranjki Kramar še živ, ne šli bi drugam, kot na Breznico; tako bo pa pri meni v Loki, ali pa pri tebi v Gorjah, kakor bodo že sošolci želeli. Ali Blaž ni dočakal veselja 25letnice; čez leto in dan ga že černa zemlja krije. — Še mi je opomniti njegovega testamenta, ki je res lep in kaže njegove blage namene. Ker je bil zelo varčen, pridobil si je lepo premoženje, ktero je pa tudi občekoristno obernil. Razun tega, kar je zapustil očetu in bližnjim sorodnikom, je volil vse drugo za cerkve in reveže tistih fará, kjer je bil kdaj nastavljen, namreč, kot kaplan v Spodnji Idriji, v Teržiču, v Stari Loki, v Šmartinem pri Kranji in kot župnik v Škofji Loki. Naj mu bo posebno blag spomin tudi od nas!

K sklepu teh žalostnih spominov moram vendar z veseljem poročati in opomniti, da so bili vsi ti naši ranjki duhovni sošolci pred smertjo s ss. zakramenti prevideni, kar nas mora še posebno tolažiti.

Zdaj je imenik naših ranjeih sošolcev pri kraji — saj je dovolj dolg — po naših mislih še predolg. Ali naše misli niso Božje misli, naši naklepi niso Božji naklepi!

Še se mi je spominjati dveh sošolcev, ki, čeravno sta še živa, vendar v nekem oziru med ranjce spadata. To sta:

8. Šolar Frančišek, presbiter, doma iz Stare Loke. Bil je nadarjen mladeneč in vseskozi lepega, nesvarljivega vedenja. Bolehal je na umu nekoliko že kot dijak in potem vedno bolj kot bogoslovec. Ali da se bo tako zmešal, bi nobeden ne bil mislil, najmanj še semeniški predstojniki, ki so ga kljubu njegovim posebnostim že v tretjem letu za mašnikovo posvečevanje priporočili. Pa komaj mašnik posvečen, bil je vedno bolj zbeگان na umu; za kaplana postavljen na Premu na Notranjskem, je kmalo vse popustil in napolil se v Rim, kakor je rekel, do papeža, da bi se cerkev reformirala!! Ali gosposka je reformatorja na Primorskem nekje dobila in domu spravila, kjer zdaj živi prav po kmetiško in komaj vé, da je kdaj duhoven bil!

9. Pečar Jožef, doma iz Kranjske gore, ki je do 7. šole z rami študiral, potem pa bil v Mariboru posvečen (l. 1866). — Kmalo bo namreč že

17 lét, kar je bil od mertvuda zadet in zdaj majhno pokojnino delí s svojo materjo in sestro, ki mu strežete in ki ga pitate, ker sam še jesti ne more! — Dragi sošolci! Žalostni stan teh dveh naših sošolcev nas mora res do solz ganiti in k ponižnosti priganjati! Kaj je vendar človek, in naj bo še tako učen, ako zgubi um ali zdravje.

Še dveh sošolcev pogrešam, ki sicer še živita, pa zavoljo velike daljave k naši slavnosti priti nista mogla. To sta naš Ruben in naš Benjamin; hočem reči: 10. Žužek Janez iz Vel. Lašč (roj. 31. dec. 1837), brat mu je g. Šimen Žužek, župnik v Vodicah), in 11. Tomazin Ignacij (roj. v Ljubljani 4. febr. 1843), ki sta šla leta 1864 z ranj. Pircem v Ameriko in zdaj tam delujeta v zveličanje duš, prvi kot župnik v Kaledoniji (v Minesoti), drugi pa več lét kot indijanski misijonar in Pirčev naslednik; odkar pa so mnih benediktinci njegov misijon prevzeli, misijonari drugje med Amerikanci. Naj jima „Danica“ pové, da smo se ju pri 25letnici spominjali in da jima pošljamo tem potem prijateljski pozdrav čez široko atlansko morje!

Tega pregleda, dragi sošolci, pa ne smem in ne morem bolje skleniti, kakor da temu primerne predloge stavim.

1. Vem, da se pri molitvah in pri sv. mašah drug drugemu spominjamo in tudi ranjeih ne pozabimo: ali vendar bo dobro, ako danes kaj natančnega sklenemo; toraj predlagam:

Naj za vsacega sošolca, berž ko se za njegovo smert zvé, vsaki opravi eno sv. mašo, ako že k pogrebu priti ne more; sicer pa vsako leto eno sv. mašo za žive in mertve sošolce.

2. Ker ljubezni do ranjeih in sočutja do terpečih sošolcev zraven molitve in daritve sv. maše bolje skazati ne moremo, kakor če njim in njih ubožnim starišem kako pomoč skazemo, predlagam, da se napravi prostovoljna nabirka za pomoči potrebnega Pečarja in za ubožno Lotričevo mater.

3. Ker nam čas tako hití in je večidel naše glave že sneg opadel in je vendar tako prijetno, da se še kterikrat vidimo, preden gremo za svojimi sošolci, predlagam: da se čez 5 lét zopet privatno snidemo v Kostanjevici pri našem sošolcu Pavliču, ki bi nas bil že letos rad videl pri sebi, da bi bili ondi 25letnico obhajali.

Da so bili ti predlogi enoglasno sprejeti, se tako umé in tudi za imenovani dve podpori se je znatna svota nabrala.

Ker se je ta dan praznoval tudi 60. rojstni dan našega presvitl. cesarja, je bila tudi zadržna napitnica radostno in z navdušenjem sprejeta.

Po večerji, komaj da se je dobro noč naredila, posveti se pred farovžem in glas se zasliši: Razsvitljava se pričinja, kresovi goré! Jubilentje hité na prosto in res lep prizor se prikaže stermečim. Šolsko poslopje; narodni dom in Ferčjeva hiša od lučic kar migljajo, bengaličen ogenj čarovno razsvitljuje okolico, mnogi kresovi plapolajo na bližnjih hribih; milo se čuje slovesno zvonjenje v tihi noči in pogostni strel stresa zemljo. Lepo sta se žarila tudi dva transparenta; eden nad cerkvenimi vratmi:

Vsa hVaLa VeČneMV BogV o VeseLI
petInDValsetLetnICI;

drugi pa nad farovškimi:

eX totIs VIscerIbVs gaVDeaMVs
CoLLegae IVbILantes.

Na zadnje še moški kvartet zapoje nekaj narodnih pesem, ktere človek večkrat ko jih sliši, raje poslušá! In tako je minul ta večer, ki bo vedno v spominu ostal ne samo Gorjancem, ampak še posebno gg. jubilentom, ki na deželi kaj tacega celo niso pričakovali!

Drugi dan, 19. avgusta, začele so se ob 5ih černe ss. maše, ktere so jubilentje zaporedoma darovali pri vsih treh oltarjih za ranjce duhovne sobrate. Ob šestih je bilo veliko opravilo z biljami in potem slovesna črna maša, ktero je opravil monsignor Legat z asistenco. Po maši zapeli so še vsi skupaj libero pred mertvaškim odrom s prižganimi svečami in s tem je bilo končano opravilo za umerle tovariše.

Poglavitna slovesnost pa se je veršila dopoldne ob 10ih. Enajsteri duhovni jubilentje in domači g. kaplan se vzdignejo v naj lepših cerkvenih opravah in gredó iz farovža po novi poti, ki v ravni ridi veže cerkvene in farovške vrata, v praznično ozaljšano farno cerkev. Pred duhovščino stopajo cerkveni služabniki z banderai in stavnicami, za njimi pa belo oblečene šolarice v parih s cvetličnimi šopki na glavi. Ob poti stojé v kratkih presledkih lični mlaji z raznobarvanimi zastavami; ljudstva pa vse polno na pokopališči in pred cerkvijo. Zvonovi veselo priterkavajo, vmes se strel razlega. Vreme pa tudi lepo, da lepše biti ni moglo. Zares veličasten ta vhod in nepozabljiv ta prizor vsakemu, kdor ga je videl. Taki prizori se zamorejo bolj občutiti, kot popisati!

Precej po prihodu v cerkev stopi kanonik Klun na prižnico in s svojim polnim glasom in znano zgovornostjo prav poljudno razlaga medsebojno ljubezen vernega ljudstva do svojih duhovnih pastirjev, in kako naj se ta ljubezen vsestransko razodeva. Po vsem zaslužena je bila pohvala, ktero je prečast. govornik dajal Gorjancem, ki so pri mnogih prilikah, še posebno pa o tej nenavadni slavnosti skazali svoje spoštovanje do duhovščine tudi v nenavadni meri. — Sledila je potem slovesna velika maša, po kateri so zbrani jubilentje prav navdušeno in skupno zapeli „Te Deum“ Bogu v zahvalo za vse v 25 letih mašništva jim podeljene duhovne milosti in telesne dobrote. V enakem redu, kakor popred v cerkev, so se po doveršenem opravilu zopet vernili v farovž. Skupnega obeda vdeležili so se razun starišev domačega župnika in kaplana, ki je njegov brat, tudi peteri svetni sošolci, ki so leta 1861 z našimi jubilentí izdelali osmo šolo. To so sledeči gospodje: 1. Dr. Račič Josip, c. kr. viši fin. svetovalec in finančni prokurator v Ljubljani; 2. Gutman Emil, c. kr. pristav pri finančni prokuraturi, ravno tam; 3. Franke Ivan, c. kr. profesor tudi v Ljubljani; 4. Heidenberg Edvard, c. kr. poštni komisar iz Tersta, in 5. Pfeifer Viljem, župan in posestnik na Kerškem, državni in deželni poslanec. — Tudi so se dali ti gospodje z zgoraj imenovanimi enajsterimi jubilentí skupno fotografirati v spomin na veseli dan in poterdilo starega prijateljstva. Zadržani pa so bili po vradnih opravilih in priti niso utegnili štirje svetni sošolci, namreč: 1. Kremžar Alojzij, magistratni tajnik na Dunaju; 2. Blechschmidt Anton, knjigovodja neke tovarne na Dunaju; 3.

Nabernik Ivan, c. kr. sodnik v Litiji, in 4. Pajk Anton, bivši c. kr. gojzdnjarski cenitelj v Gradcu. Ti so s telegrami pozdravili zbrane sošolce. Tudi nekateri drugi gospodje in znanci jubilentov so v pismih ali s telegrami naznanjali svoja pozdravila in čestitali k 25letnici. Da se primernih napitnic manjkalo ni, to je jasno. S posebnim navdušenjem sprejeta je bila napitnica na papeža Leona, ki so jubilentom svoj apostolski blagoslov poslali, in na škofa Ljubljanskega, ki so zbranim po kanoniku Klunu svoj pozdrav sporočili.

Pa kakor je že na svetu, da veseli trenutki hitreje minejo, ko žalostni: je zbranim sošolcem le prehitro zopet bila ura ločitve. Komaj da so se po tolikih letih, nekteri po 25, oziroma 29 letih, prvi-krat zopet videli, že so se zopet morali ločiti; nekteri gotovo za zmerom na tem svetu! Le štirje duhovni sošolci so še skupaj ostali. Le-ti so šli prihodnji dan, 20. avgusta, k Materi Božji na Blejsko jezero zahvaliti se tudi Mariji za njeno pomoč in priporočiti še sebe in vse sošolce njeni mogočni brambi tudi za naprej. Potem so se tudi ti poslovili in šli vsak za svojim poklicem!

V Gorjah, 4. sept. 1890.

J. Ažman.

S Polja se naznanja „Slovenca“ posnemanja vreden izgled dekliškega verskega občutka in poštenja. Neki pohiševalc je bil pred tovarno razobesil med svetimi podobami tudi nekaj pohujšljivih, ki so sramotile samostanski red. Nekatere tovarniške delavke, ugledavši to nesramnost, so bile serčno užaljene in so sklenile te podobe zatreti, da bi jih krošnjač dalje ne razkazoval. Zbrale so urno toliko denara, kolikor je prodajavec zahteval za tiste podobe; kupile so jih in pričó njega raztergale. Čast takim poštenim dekletam!

To naj bi bil nauk tudi za vradnije, da slovensko ljudstvo je sramožljivo in ne terpi taci ostudnosti, ter naj bi ne pustile taci spotikljivi predmetov raznašati in prodajati.

Iz Carigrada, 4. sept. (Naprava za spreobračanje razkolnih grekov.) Arhimandrit preč. g. Polikarp Anastasidis nam piše:

Vemo, preč. gospod, koliko se zanimате za vse, kar zadeva Božjo čast in zveličanje duš, naj Vam pošljem nekaj novic o naši napravi, ki je vstanovljena zlasti za spreobračanje šizmatičkih grekov.

V Carigradu, kakor že veste, pripravlja naš kolegij apostolskih delavcev, ker sprejema dobre mladenčje in jih olikuje v pobožnosti in znanji. Teh mladenčev je toliko, kolikor nam jih katoliška dobrodelnost dopušča zderževati v naši napravi, ker stalnih dohodkov nimamo nikakoršnih. Navadno jih je po šest ali sedem. Sedanji čas gre na to, da se tukaj v središču razkolništva vstanovi katoliška občina greška in more se reči, da jedro te občine že imamo. Potrebno pa je, da se zida mala cerkev, kjer bi se mogla občina zbirati in obhajati svete skrivnosti po svojem obredu. To bi bila za razkolce lepa prilika, da sprevidijo to resnico, da oni zamorejo biti katoličani, ne da bi zato zapustili svoje obrede in svoje izročila. Zato vsak dan bolj pogrešamo cerkve in upam, da Bog ne bo odlašal nas razveseliti s pomočki, da stavimo tolikanj doželjeno cerkev.

Govoreč o naših mladenčih sem pozabil, gospod, Vam povedati, kako nas ti dečki razveseljujejo s

svojo zvestobo do klica Gospodovega in s terdno stanovitnostjo v svojem poklicu. To so zgoli mladenčji, ki so se k nam povernili iz razkolništva. Njih sorodniki so razkolni greki, kateri, nahujskani včasih od svoje nevednosti, ali tudi od greških duhovnov in škofov, pridejo in skušajo te drage mladenčje nam iztergati — zdaj z jokanjem in zdaj z žuganjem; toda milost Božja premaga človeško slabost in upamo, da ko povračilo za to deško stanovitnost bode Gospod tudi sorodnike k zveličanju poklical.

V prid teh dečkov, o gospod, kličemo na pomoč dobre ljubljanske katoličane.

V našem misijonu na Malgari (mali gori? v mali Aziji) naša (katoliška) reč dobro vspešuje, in to pri vsih pritežnostih, ki nam jih napravljajo dan na dan. Pisal sem Vam lansko leto, da v vasi Tsasus smo vstanovili novo misijonsko stajo. Razkolniki so storili vse, kar koli je bilo mogoče, da bi spridili nove katoličane; pa niso nič opravili. Poslednjič je vlada v Malgari, ki je zgoli orodje v rokah razkolnikov, dala vse zapreti. Pa tudi s tem niso nič dosegli; naši katoličani so ostali zvesti.

Pretekli teden se je h katoliški veri spreobrnil eden greških duhovnov, župnik v neki vasi škofije Erakleje. Ker je ta duhoven dober in verlo učen, je njegovo spreobrnjenje zbudilo velik šum. Šizmatički škof ga je s pomočjo posvetne oblasti poklical v Rodosto in hotel ga odpraviti iz svoje škofije, da bi se kateri drugi ne oserčil in njegovega izgleda ne posnemal. Upam pa, da razkolni škof ne bo zmagal, temveč da duhoven ostane na svojem misijonu in bo ondi koristno delal.

To, gospod, so nekatere novice, ki jih Vam za zdaj pošljem. Molite k Bogu, naj nam deli svojo milost in blagosloví naše delo v Svojo večí čast in v zveličanje duš.

Sprejmite zagotovilo mojega najponižnejšega spoštovanja itd. Polikarp Anastasiadis, predstojnik greško-katoliške naprave.

Amerika. V Št. Pavlu, Minesota, piše „Wand.“ 17. jul.: Poslednjo nedeljo (13. jul.) je pridigal v cerkvi M. Pom. prečast. škof Oton Zardetti iz Št. Klavdija. Na večer tistega dneva je g. Mič opatu P. Bernardu Ločnikarju v imenu srenje in sirotišnice pričó škofa Zardetta, mnogih duhovnov in srenjčanov izročil prelepe darove: pastirsko (opatovsko) palico, napersni križ z verižico in „rimski pontifikal.“ Eden otrók iz ubožnice je deklamoval krasno poezijo in je prečast. g. opatu v roke dal darila. Tudi šolske sestre in sestre sv. Jožefa so darovale prelepih darov prečast. g. prelatu. Bilo je o tej priliki lepih govorov. Ves ginjen je v. č. o. Bernard (naš rojak) naznanjal zahvalo za toliko skazovanj ljubezni in visokega spoštovanja. (Posvečenje v. č. o. opata so imeli nastavljeno na 20. avg.; če so do tistega časa dospela zadevna pisma iz Rima, se bode najberže kmalo slišalo. Vr.)

Trinajstega julija je v. č. g. nadškof Grace v Marysburgu delil zakrament svete birme; spremljal ga je preč. Alojzij Plut. Preč. g. Jak. Trobec, duhovni pastir pri sv. Neži, je tisto nedeljo popoldne v cerkvi srenje sv. Matevža pri sv. Pavlu zvonove posvečeval. Čč. gg. Martin Šmit O. S. B. in Fr. J. Kosmerl sta azistirala, oziroma dijakon in subdijakon. Med opravilom je bila prilika poslušati gre

gorijansko petje gg. bogoslovcev iz semenišča sv. Tomaža. Bili so v svetišču čč. gg. O' Neill, K. Mikula, P. Schoenen in J. M. Solnce, župnik srenje sv. Mateja. — V Bloomfieldu je v kratkem 6 otrok opravilo prvo sv. Obhajilo; nek spreobrnjenec je bil pa kerščen. Dijaki iz št. Tomskega semenišča so s prelepim petjem slovesnost povelečevali. — Tudi v Jordanu je tisto nedeljo veliko otrok pristopilo k prvemu sv. Obhajilu. Godilo se je to z veliko slovesnostjo.

V Št. Ivanski opatiji so bile 9. jul. dovršene tridnevne duhovne vaje, ki jih je vodil prečast. opat Bernard in potem je 6 gospodom podelil obleko sv. Benedikta. Obljube bodo naredili berž ko dospé iz Rima poterjenje novega opata.

njenje sv. vere, za vterjevanje katoliških načel, za odpravljenje marsikterih napak in škodljivih šég in razvad? Bog daj srečo!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec september (kimovec).

a) Glavni namen:

Romanski narodje.

b) Posebni nameni:

15. S. Katarina iz Genove. Pospeševalji molitvenega apostoljstva in Serca Jezusovega bratovščine. Vaja svete ure. Globoko v pregrehe zašli.

16. S. Ljudmila. Češko in IV severočeški kat. shod. Odstranjenje velikih pohujšanj. Obrekovavci in drugi, ki grešé z jezikom.

17. Rane sv. Frančiška. III red sv. Frančiška. Spolnovanje postne zapovedi. Vpljiven gospod.

18. S. Hildegarda. Ljubezen do premišljevalne molitve. Mnogo redovniških zadév. Samostana. Marijin dol in Marija-Zvezda.

19. S. Januvarij. Češčenje relikvij. Odverujenje kužnih bolezni in drugih šib. Hude zadeve neke odlične gospé.

10. S. Evstahij. Vojaki. Razne vojaške zadeve. Pomoč za mnoge v prav zamotanih razmerah.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Mati, ki ima lastne in ptuje otroke v oskerbi, da šole obiskujejo, se priporoča spoštovanim bralcem „Zgodnje Danice“ v pobožno molitev k presveti Devici Mariji, sv. Jožefu in sv. Antonu Padovanskemu, da bi se neke skušnje srečno končale in šolsko leto z Božjo pomočjo dobro pričele in srečno končalo. — Žena priporoča bolnega moža in zanikarnega sina za pomoč na duši in na telesu, posebno za previdenje v smertni uri. — Mož zapravljivec, da bi se ga Bog usmilil in ga k pokori naklonil. — Bolehen prijatelj za zdravje na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožefa. — Bolna oseba za zdravje, če je Božja volja. — Na nogi ranjena za pomoč. — Neprijetna zadeva, da bi se dobro izšla. — Neki bolnik za pomoč.

Zahvale.

Po priporočevanju k N. lj. Gospej presv. Serca in sv. Antonu Pad. sem bila obvarovana znatne zgube v denarnih zadevah, za kar bodi naj priserčniša zahvala Mariji in sv. Antonu Pad.

M. S.

Zdihljaj k sladkemu Imenu Marije.

Imé, ki toliko milijonov kliče
Na pomoč v stiskah, revah te življenja,
Imé, ki tisočem si svit rešenja,
Imé, pred katerim satan zmagan siče;

Imé mogočno, braniš otročiče,
Če upno kličejo te, — pogubljenja;
Slaviti, kjer Imé se to pričinja
Sovražnik duš se s strahom proč pomiče.

Imé presladko Matere nebeške,
Imé premilo Matere Marije,
O sveti nam iz blažene višine!

Marija! spomni réve se človeške,
Otmí kerščanstvo, reši temne zmijs,
Imé naj Tvoje serca vse prešine!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Amerika. Tabor nemških katoličanov v Pittsburgu. Amerikanski katoličani so začeli imeti svoje shode, kakor jih imajo nemški katoličani v Evropi. Že so imeli tako zborovanje v Čikagu, Cincinnati in Klivlandu. Letos pa se hočejo zbrati v Pittsburgu in ondi taboriti od 23. do 25. kimovca (sept.). Klic na ta tabor pravi med drugim: Iztergati nam hočejo s silo to, kar smo s težkimi žertvami zidali in ohranili. Upleniti nam hočejo našo šolo, uzeti nam po naturnem pravu zagotovljeno naučno prostost, prostost odgoje, našim otrokom hočejo s silo poropati njih vero in vernost. V bran se torej hočejo postaviti v imenu svobode, v imenu vesti, v imenu svoje svete vere. Tudi pristavlja: „Hočejo nas pripraviti ob našo opravičeno posebnost, ob naš ljubi materni jezik.“ Sklepa se pa vabilo s tem, da sam sveti Oče Leon XIII so velikrat poslednje leta spodbudovali katoličane vsih dežel, da naj se zbirajo v tacih velikih shodih, da se poganjajo za svoje pravice in jih ohranijo.

Ali bi ne bilo dobro, da bi se tudi katoliški Slovenci začeli zbirati na tacih velikih shodih, kjer bi se lahko storilo marsikaj za brambo in ohra-

V velikih dušnih in telesnih potrebah sem se priporočil Jezusovemu in Marijinemu Sereu in pa sv. Jožefu, in bil sem uslišan; zato naznanjam naj gorečnije zahvalo Jezusu, Mariji in sv. Jožefu!

J. D.

Listek za raznoterosti.

Kaj bo z dijaško kuhinjo? Raznoterih šol po Ljubljani je skoraj brez števila, gimnaziji bodete celó dvé zansprej, in premnogi iščejo pomoči iz dijaške kuhinje, to je, pri tako imenovanem dijaškem „ministru“, kakor da bi imel ne vem kakošne zaloge ali prihodke, ko vendar družega nima, razun kar mu izročujejo usmiljeni prijatelji ubožne mladine. Nekteri starši prihajajo skoraj z nekako silo z otroci, kakor da bi to moralo biti, da je samo po sebi jasno, da morajo dobivati hrano.

Pomisliti je, da do omike imajo vsi pravico, tudi naj veči reveži. Obloženi so pa z različni davščinami tudi posestniki po deželi tako hudo, da jih je prav malo, kateri bi mogli sinove šolati brez tuje pomoči, zlasti ker je hrana silo draga po mestih. Od tod toliko pritiskanje povsod, kjer kolik je dobrotnik, ki premore in hoče kaj storiti za šolsko mladino. Pa tudi stanovanja so vedno dražja, zlasti tudi šolske knjige veliko uzamejo itd. itd.

Kaj tedaj čemo s temi dijaki in šolci, katerih je vedno več? Čez stotino smo jih imeli lansko šolsko leto samo taci, za ktere smo plačevali v ljudski kuhinji, koliko pa še za druge! Letos zraven prejšnjih zopet pritiska veliko novih, tudi taci, ki so bili v Kranji in Kočevju, ali drugje.

Od kod pomočke zanje? dobri prijatelji po svoji moči veliko storé, toda kaki dve stotini gold. na mesec se ne spravi lahko skupaj... Nekteri prijatelji se spominjajo naše mladine, „dijaške kuhinje“ v poslednji volji, testamentu; toda od tega nam ne pride noben vinar v roke, to vradnije oddajajo „ljudski kuhinji“, ktera se je pozneje spremenila v „dijaško in ljudsko kuhinjo“, in je oficialna s posebnimi statuti; pri nas je pa le privatna milošnja, kakor vsak drugi, ki potrebnemu kaj podeli, če ima. Ako tedaj kak dobrotnik hoče naši stvari kaj nakloniti, n. pr. v testamentu, mora posebej zaznamnati, da temu in temu gre v roke.

Naj bodo tedaj naši dijaki in šolarji priporočeni blagim prijateljem in dobrotnikom naučne mladine. Vsak, kdor kaj daruje za ta namen, naj pomni, da koristi celi naši deželi, pa tudi še čez mejo, ker tudi precejšno število štajercev dobiva pri nas pomoč. Letos, kakor že prejšnje leta, jih je precej doseglo duhovski stan, pa tudi nekteri so postali učitelji, orglarji, nekteri grejo zdaj v bogoslovje itd. Bog bode obilno plačal vse dobrote.

„Življenje sv. Franciška in III. red.“ Sostavil Karol Bonaventura Čigon, duhoven Goriške nadškofije. Pisatelj te knjižice se priporoča častiti duhovščini in drugim za blagovoljno pomoč v razširjanju te knjižice, da mu bo mogoče na svitlo z II. izdajo. Cena knjižici je le 13 kr. in kar je poštnine. Pomagajmo eden drugemu. Na razpolago je še kakih 400 iztisov.

Grozne povodnji pretekle dni so napravile velikansko škodo na Češkem in nemajhno tudi na Dunaju.

Na ljubljanski višji gimnaziji je postal vodja g. Andr. Senekovič, na novi nižji pa g. Fr. Viesthaler.

Gosp. A. Praprotnik gre v pokoj.

Znani rodoljub g. Jernej Zupanec je une dni obhajal 80letnico svojega življenja; Bog jih daj blagemu sosedu še precej doživeti, zlasti v prid večno osrečujočega domoljubja v sv. raju!

V Gorici so posvečeni mašniki čč. gg.: Bl. Bevk, Jož. Camuffo, Avg. Drins, Iv. Rojic, Mat. Ivančič, Jak. Rejic, Al. Vuga, J. Kodromac, Ign. Valentinčič.

Č. g. misijonar J. Teri, naš rojak v Sleepy Eye, je hudo zbolel, kakor naznanja „Wanderer“ 24. jul.

Mariannahillkalender za leto 1891 je vredovan in doveršen v misijonu preč opata P. Franca v Afriki s pomočjo zamurcev in ima polno zanimivih novic in izvirnih sporočil iz ondotnega misijona, ščg in običajev kaferskih. Že je poslan v bukvošterštvo „L. Vetter und Comp. in Dürren (Rheinpreussen). Bukvošterštva na Avstr. se obernejo naravnost do: Herrn Vetter u. Com. in Dürren.“ Izkupnina je odmenjena za misijon med Kafri.

Nespamet! Iz Notranjskega, kakor poročajo, je ravno odrinilo veliko ljudi v Brazilijo v Ameriko; drugi se menda še k odhodu tje pripravljajo. V tujo, tako daljno deželo, da se samo po morji vozijo mesec dni — pa brez duhovna na morji in tam na suhem brez človeka, ki bi razumel tuje jezike itd.: ali ni to naj veči nevarnost za dušo in za telo?! Pa z otroci vred! Kdo jih bo podučeval za ss. zakramente? Kako bo z božjo službo itd. itd? Kdor ljudi k temu moti, je šibe vreden; kdor se na pot podá z družino, pa norišnice!

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škotije: Iz Starega terga pri Ložu in iz Babnega Polja po administratorji Jak. Koritnik-u 43 gld. — Josipina Snaj 30 kr. — Marija Kogovšek 40 kr. — S. Sel pri Kamniku 1 gld. 10 kr. — Po čč. gg. Uršulinareh v Ljubljani 11 gld. 48 kr.

Za dijaško mizo: Z namenom „za duše v vica“ 4 gld. — Blagi gospod sošolec 1 gld. — Čast. g. župnik Bl. Petrič 3 gld. — Preč. g. prof. Jož. Lesar 5 gld. — Star prijatelj 12 gld.

Za vstanovitve stalne večji rezidence čč. oo. Jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorija“: N. B., zasebnica 50 gld.

Za misijon čč. oo. Trapistov v Marianhillu. Č. g. župnik Bl. Petrič 5 gld. — Neimenovana 1 gld.

Za zidanje nove cerkve Marije pomočnice na Brezji: Prijatelj iz Idrije 100 gld.

Za sv. Detinstvo: Neimen. 1 gld.

Za sv. Očeta: Neimen. 50 kr.

Za Bosno: Neimen. 50 kr.

Za afrikanski misijon: Z namenom „za duše v vica“ 10 gld.